

**Tomáš Vučka: Karel Schulz mezi barokem a avantgardou. Proměny uměleckého výrazu
Karla Schulze v kontextu poetismu a katolické literatury
(posudek rigorózní práce)**

Předložená rigorózní práce představuje komplexní, původní a myšlenkově velice produktivní monografickou studii, v níž je rané dílo Karla Schulze analyzováno a interpretováno komparativně jak z hlediska proměn Schulzovy konceptualizace jeho centrálních témat a literárních postupů, tak i ve vztahu k dobovému literárnímu a kulturnímu kontextu 20. let 20. století, tedy doby Devětsilu a krystalizace konceptu poetismu. Jde – budiž hned na úvod řečeno – o práci, která zcela splňuje standardy rigorózních prací obhajovaných na ÚČLLV.

Celý text předloženého díla vychází ze zevrubné a detailní heuristické práce: Tomáš Vučka prostudoval nejen díla Karla Schulze, publikované v knihách, sbornících a časopisech 20. let, a relevantní materiály, které jsou k dispozici v Literárních archivu PNP, ale dostal se i k pozůstalosti Karla Schulze, uchovávané dosud v soukromí jeho rodinou. Na této komplexní materiálové bázi pak staví konceptuální a interpretační výklad. Velice oceňuji, že ranou literární dráhu Karla Schulze nevykládá chronologicky, jak si o to studium tvůrce ve stadiu zrodu až příliš výrazně říká, ale že dokázal odvést velice produktivní myšlenkový výkon a najít v Schulzově tvorbě tematické trsy, které dokáže komparativně analyzovat napříč jednotlivými díly.

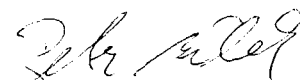
Tomáš Vučka zakládá svoji interpretaci Schulzova raného díla na několika tematických trsech: krása (a ohyzdnost), všednost a exotika, smrt, revoluce (a s ní propojované religiózní motivy). Tyto tematické trsy nevytrhává z kontextů, aby je pohodlně analyzoval v jejich autonomii, ale respektuje a zohledňuje jejich propojenost a nemožnost kompletní autonomizace. Oceňuji i to, že na základě zevrubné obeznámenosti s dobovým literárním kontextem je schopen a ochoten zohledňovat komparativně oproti schulzovskému tematickému jádru také rozdíly i shody ve ztvárnění témat a postupů, jež produkují další generačně a postojově spříznění autoři. Schulz se tak dostává do širšího a produktivního kontextu dění celé české literatury a kultury 20. let.

Oceňuji i stylistickou rovinu předložené práce. Byť jde o detailní a materiálově neustále podkládanou analýzu, práce má příjemnou dikci a styl, který ani nezbanálňuje řešenou problematiku, ani jí ale naopak nezabaluje do zaumného jazyka. Práce touto dikcí získává dynamiku, jež nutí čtenáře číst dál a dál. Veškerá zobecnění, jež Tomáš Vučka formuluje, jsou podložena a jsou opět střízlivě a vědoucně konstruována – ani od materiálu

neodbíhají k příliš obecným konstrukcím, ani se neutápějí v doslovnosti a popisující zahlcenosti.

Shrnuto: Předložená práce je prací pro obor velice užitečnou a podnětnou. Už ze soupisu sekundární literatury zřetelně vyplývá, že Karlu Schulzovi v jeho raném stadiu nevěnovala česká literární historie příliš velkou pozornost. Tomáš Vučka tuto citelnou mezeru zaplnil; kromě jiného i tím, že měl možnost dostat se k rukopisným a sekundárním pramenům Schulzovy pozůstalosti, ale také tím, že dokázal analyticky postihnout zrod a rozvoj Schulzovy tematiky a poetiky na pozadí programotvorných konstitutivním dění v rámci Devětsilu i na pozadí dalších dobových tematik a poetik. Jde o práci zralou, v níž nenacházím žádné relevantní problémy, jež by relativizovaly mé jednoznačně kladné hodnocení. Práci **bez výhrad doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 25. 10. 2010

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.